

Webster's third new international dictionary of the English language. Chicago : Encyclopedia Britannica, 1993. Vol. 2. 6798 p.

Whited A. (ed.) *The Ivory Tower and Harry Potter: perspectives on a literary phenomenon* / Lanna A. Columbia; London : University of Missouri Press, 2002. 408 p.

References

Andrusiak, I. P. (2003). *Anhliiski neolohizmy kintsia XX stolittia yak skladova movnoi kartyny svitu* [English neologisms of the late twentieth century as part of the linguistic picture of the world], avtoref. dys. ... kand. filol. nauk: 10.02.04. Kyiv.

Vynarchyk, O. V. (2009). «Mahichna» terminolohiia «Harri Pottera» u tvorchosti Dzhoan Ketlin Roulinh, [“Magical” terminology “Harry Potter” in the works of Joan Katherine Rowling]. *Aktualni problemy suchasnoi terminolohii: zb. nauk. pr.* Drohobych, 156–159.

Dzyvysh, Martsyn. (2012). Nazvanyia volshebnykh predmetov v myre Harry Pottera na materyale perevodov povestei Dzhoan Roulynh na polskyi y ruskyi yazyky, [The names of magical objects in the world of Harry Potter based on translations of J.K. Rowling's stories into Polish and Russian]. *Mova i kultura*. Kyiv: Vydavnychiy dim Dmytra Buraho, T. 2, Vyp. 15, 346–350.

Selivanova, O. (2006). *Suchasna linhvistyka: terminolohichna entsyklopediia* [Modern linguistics: terminological encyclopedia]. Poltava: Dovkillia.

Prené, E. (2012). *Word Formation Processes of Neologisms in the Harry Potter Books*. Linnæus University. School of Language and Literature, Independent thesis Basic level (degree of Bachelor).

Rowling, J. K. (1997). *Harry Potter and the Philosophers Stone*. London: Bloomsbury.

Rowling, J. K. (1998). *Harry Potter and the Chamber of Secrets*. London: Bloomsbury.

Rowling, J. K. (1999). *Harry Potter and the Prisoner of Azkaban*. London: Bloomsbury.

Rowling, J. K. (2000). *Harry Potter and the Goblet of Fire*. London: Bloomsbury.

Rowling, J. K. (2010). *Harry Potter and the Order of the Phoenix*. London: Bloomsbury.

Rowling, J. K. (2010). *Harry Potter and the Half-Blood Prince*. London: Bloomsbury.

Rowling, J. K. (2010). *Harry Potter and the Deathly Hallows*. London: Bloomsbury.

Websters third new international dictionary of the English language (1993). Chicago: Encyclopedia Britannica, Vol. 2.

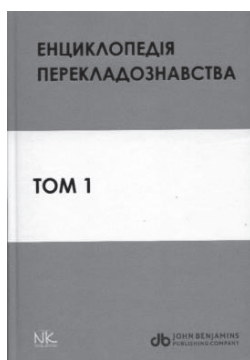
Whited, A. (ed.) (2002). *The Ivory Tower and Harry Potter: perspectives on a literary phenomenon* / Lanna A. Columbia; London: University of Missouri Press.

РЕЦЕНЗІЯ

на книгу „Енциклопедія перекладознавства / пер. з англ.,
за ред. О. А. Кальниченка та Л. М. Черноватого.
Том 1. Вінниця : Нова книга, 2020. 552 с.”

Василь БЯЛИК

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Головною подією 2020 року в українському перекладознавстві, безперечно, можна вважати видання перекладу першого тому «Енциклопедії перекладознавства», створеного колективом викладачів українських університетів за редакцією О. А. Кальниченка та Л. М. Черноватого та за сприяння видавництва Нова книга у м. Вінниця.

Оригінал, чотиритомник *Handbook of Translation Studies*, опублікований в одному з найвідоміших і найпрестижніших видавництв наукової літератури «Бенджамінз», вважається засадничою працею у галузі науки про переклад у світі. Долучення української

перекладацької спільноти до світової перекладацької думки є, безумовно, значним досягненням.

Переклад здійснено за координації Всеукраїнської спілки викладачів перекладу, президент Спілки – Леонід Черноватий, офіційний координатор проєкту – Олександр Кальниченко.

Переклад статей першого тому здійснено переважно викладачами кафедри перекладознавства імені Миколи Лукаша (Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна) та кафедри перекладознавства і контрастивної лінгвістики імені Григорія Кочура (Львівський національний університет імені Івана Франка); окремі статті переклали також викладачі Київського університету імені Бориса Грінченка, Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка, Національного університету «Львівська політехніка», Східноєвропейського національного університету (м. Луцьк), Харківського гуманітарного університету «Народна українська академія», Дніпровського університету імені Альфреда Нобеля.

Видання є актуальним, зважаючи на певний брак якісної перекладознавчої довідкової літератури в Україні, воно знайомить з теоретичними моделями Західного перекладознавства і може бути особливо корисним для перекладознавців, студентів і викладачів філологічних та перекладацьких відділень (факультетів) закладів вищої освіти, аспірантів, фахівців, які прагнуть розширити власні знання у сфері перекладознавства, а також для перекладачів.

Перший том охоплює статті таких відомих фахівців у царині перекладознавчої науки як Ампаро Уртадо Альбір, Фабіу Альвес, Мері Снел-Горнбі, Ів Гамб'є, Даніель Гуадек, Люк ван Дорслар, Дороті Келлі, Маріанна Ледерер, Кірстен Малмк'єр, Крістіана Норд, Алешандра Асіш Роза, Крістіна Шефнер та інших. Розглядається широке коло питань: історія перекладу; зміст понять «переклад», «адаптація», «автопереклад», «перекладознавство», «трансфер» і «трансферні студії»; аналізується динаміка змін змісту перекладознавства та його різноманітні підходи (дескриптивний, прикладний, інтерпретативний, когнітивний, функціональний); аналізуються різні аспекти перекладу (його релевантність, норми, одиниці, стратегії і тактики, множинність, відкритість і закритість), його зв'язки з мультлінгвізмом, семантикою, семіотикою, філософією, герменевтикою, гендерними факторами, етикою, етнографією, соціологією, термінознавством, глобалізацією; оглядаються такі питання художнього перекладу як вплив полісистемної теорії, постколоніальні літератури, цензура, особливості передачі змісту дитячої літератури, драматургічних творів, гумору й коміксів; окреслено проблеми галузевого (політичного, технічного, комерційного, наукового, релігійного, юридичного) та усного перекладу (з аркуша, послідовний, синхронний, аудіовізуальний, закадровий, опосередкований, конференц-переклад, дублювання, субтитрування, медіа-переклад, для потреб громади, в соціальній сфері; переклад жестових мов); зауважуються питання новітнього змісту перекладацької діяльності, зокрема, застосування інформаційних технологій (перекладацький інструментарій, використання Інтернету, автоматизований і машинний переклад, корпуси, локалізація), нетворкінг та діяльність

перекладачів-волонтерів; розглядаються зміст процесу перекладу та інструменти його дослідження (протокол «Міркуй уголос»), якість перекладу й класифікація перекладацьких помилок, а також проблеми методики навчання перекладу (компетентність, програма навчання та план навчального процесу) і ролі перекладу в навчанні іноземних мов.

Зважаючи на широкий діапазон проблем, які розглядаються в першому томі, та пам'ятаючи про його суттєве розширення в подальших трьох томах, можна без вагань рекомендувати це видання студентам, викладачам, аспірантам і перекладознавцям як джерело важливої довідкової інформації й основу для критики та побудови власних теоретичних концепцій.